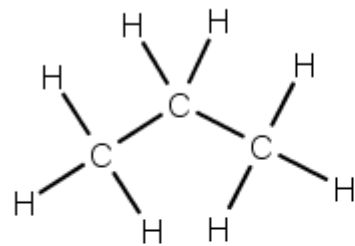

1. Substituutio- eli korvautumisreaktio

- Hiiliatomiin sitoutuneita atomeja vaihdetaan toisiin atomeihin tai atomiryhmiin → saadaan kaksi tuotetta!

A) esiintyy tyydyttyneillä yhdisteillä (yksinkertaiset hiili-hiili-sidokset, esim. alkaanit, sykloalkaanit)

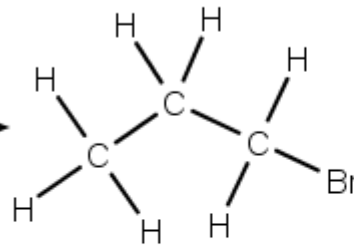

propaani

+

Bromi

bromipropaani

+

vetybromidi

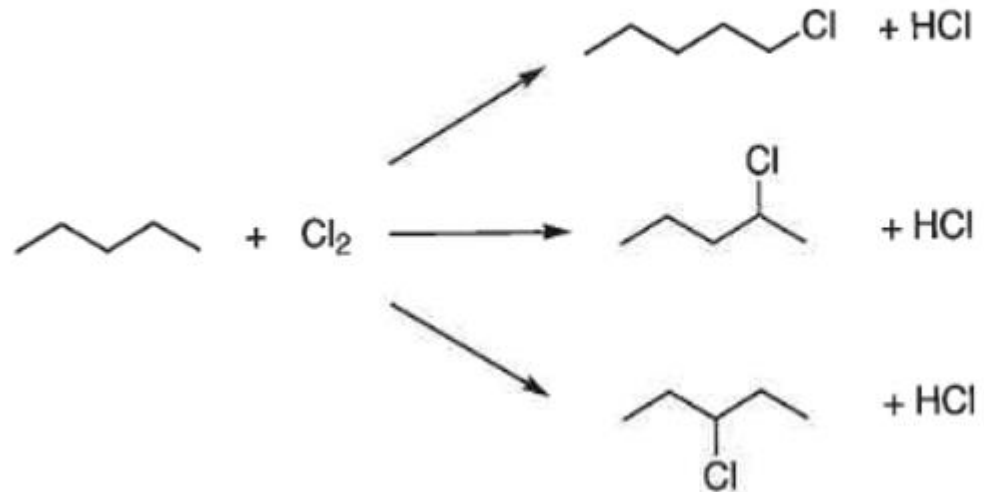

- Edelliseen esim. liittyen:

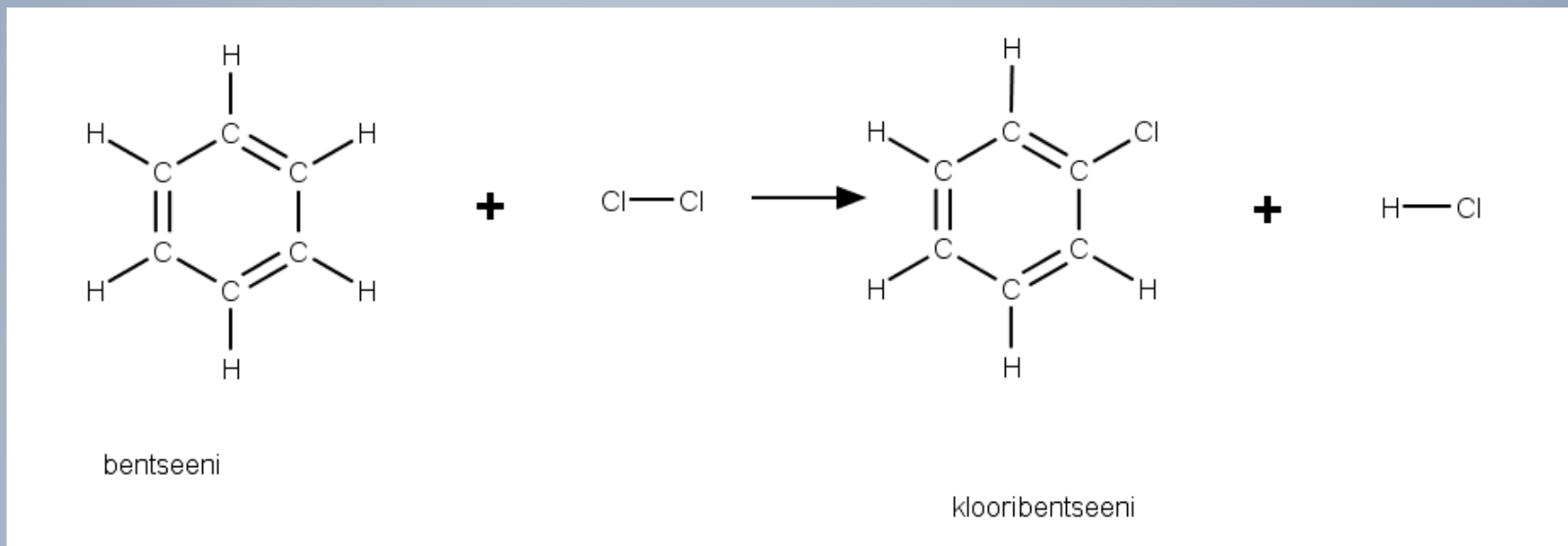
Yksinkertaisia hiilidoksia sisältävät yhdisteet voidaan tunnistaa bromivesikokeella. Reaktio on hidas ja sitä voidaan nopeuttaa esim. valon avulla. Kokeessa bromin ruskea väri säilyy kunnes korvautuminen on tapahtunut. Tuotteet ovat värittömiä.

- Substituutiosta ei saada yhtä ainetta, vaan tuloksena on seos:

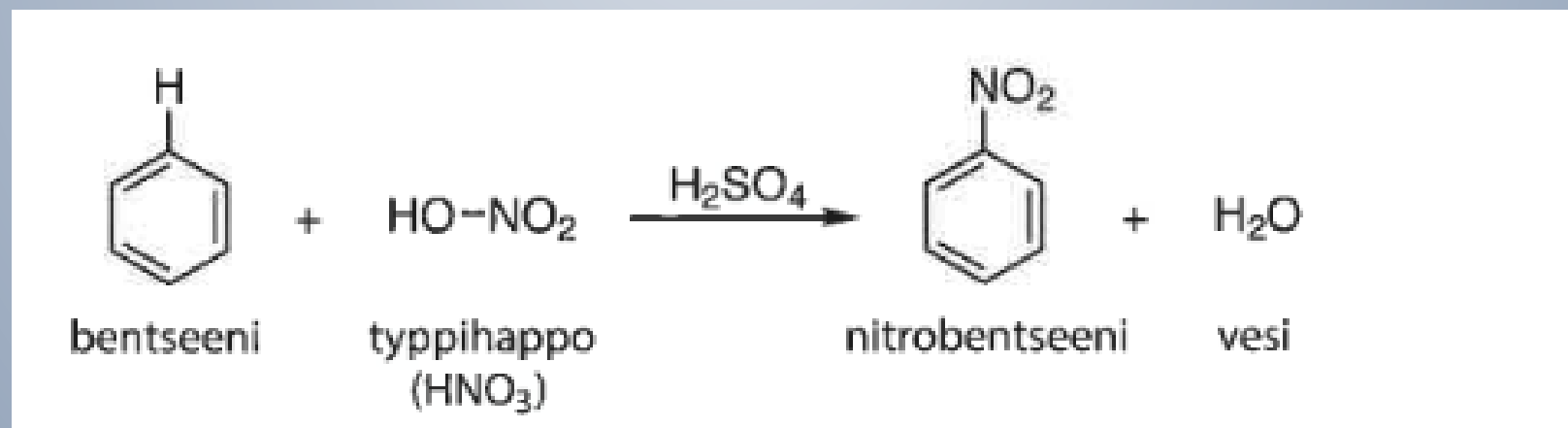
Esimerkiksi pentaanin ja kloorin välisessä substituutioreaktiossa muodostuu 1-klooripentaania, 2-klooripentaania ja 3-klooripentaania:

B) Substituutiota myös aromaattisilla yhdisteillä

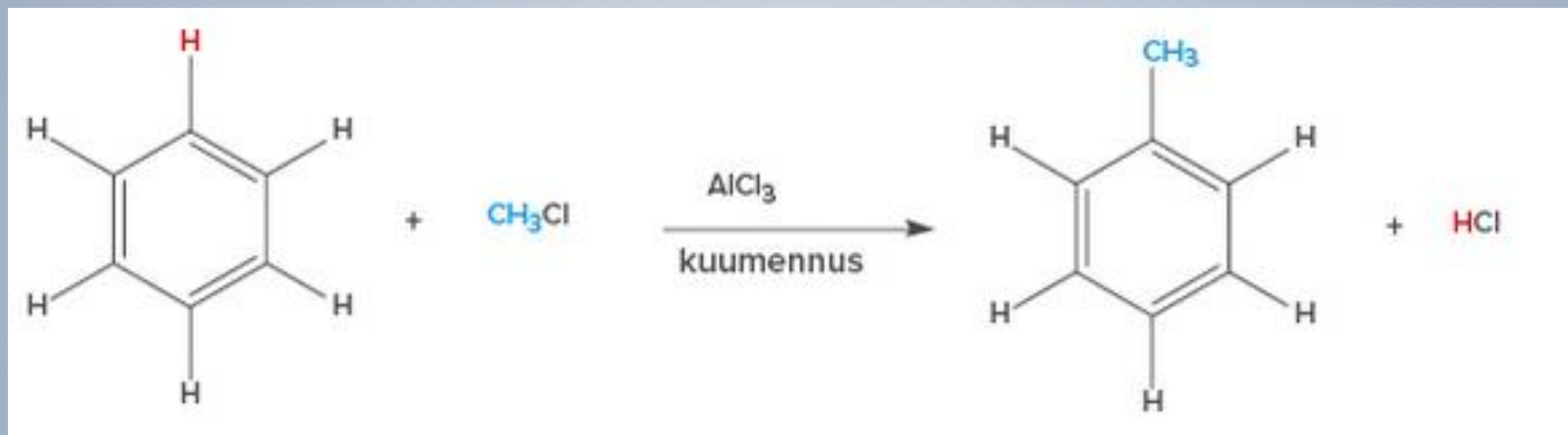

- Nitraus (reaktio typpihapon kanssa → nitroryhmä)

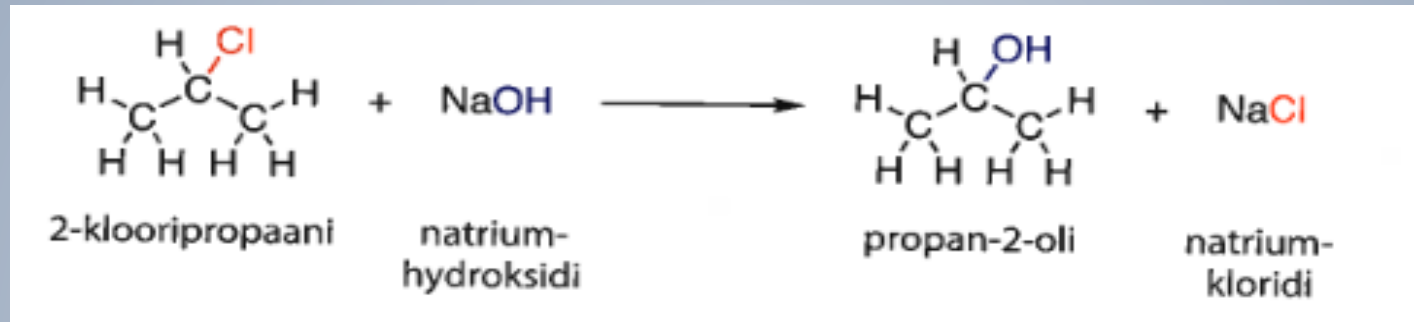

C) Alkylointi

- vety korvautuu alkyyliryhmällä

D) halogeenialkaani + NaOH → alkoholi + suola

halogeenialkaani + ammoniakki → amiini + (jotain)

